

Զ. Օ ՆԷԼ.

ՂԵՐԻՏԵԻ ՏԵՊԼԻՆ

ԸՏԷՏ 33

1856

1 ՆՈՅՆՄԵՐ

ԻՋՄԻՆ ՏԵՆԻԼԷ ԻՄԹԻՋԸՆԸ

ԻՆՔ ԵՆՆԵՐԸՅԷ ՎՈՒ ՄՈՒՐ ԲԻ՝ ԼԻՍԱՆԿԱՐԸՆ ՄԱՎԵՂ-
ՆԻՆՈՒՆ ՎՈՒՆԵՐԱՐԸՆ ՎԻՐԻ ՎԻՐԻՍԻՆՈՒՆ ԶԵՂՄԵՂ ՕՐՄԱՐԸՆ-
ՄԱՆ ՄԱՍԵ ՎԻՐ ՎԻՆԱՍԻՎԵԹ ՎՈՒՄԱՊԱ ՆՈՐՈՒՄԱՐԸՆ-
ԼԱՐ : ՎԻՐ ԱՆԱ ԼԻՍԱՆԸՆ ԵՄԸՆԲԸ ԷՎԼԱՏԼԱՐԸՆԸ ՄԱՐԱ-
ՂԸՎ՝ ԱԽԵՐ ԹՄԱՄԼԻԸԸԼԵՐԻ ՎԱՂԻՓԵԼԵՐԻՆՈՒՆ ԽԱՐԻՃ
ԹՈՒԹՈՒՆԼԱՐ : ՎԵ ԻՔԻ ԼԻՍԱՆԸՆ ՄԱՎԵՂՆԻՆՈՒՆ ՃԻԸԸ ԵԱ-
ԳԸՆՈՐ ԿԵՐԻՆՃԵ՝ ՎԻՐԻ ՕՂ ՎԻՐԻՆՈՒՆ ԶԵՂՄԱ ՄԵՐ ՄԵ-
ԶԻՆ ԱՆԻՍԵ ԳԱՐԱՐ ՎԵՐՄԻՂԵՐ : ՎՈՒ ԿԵՆԵ ԽԱԽԻՄԸՂ

1. Ուսյգմէն ՎՈՒ ՄԱՀԱՅՈՒՆ ԶՈՒ ՀԱՅԻԿԻ ԳՕՄՈՒՂ :
“ ՆԵՐ ՎԻՐ ԳԸՂԱՐԸՆԸ ԳԱՎՈՒՂ ԷՄԵՄԵՏԻՄԻՄ ՄԻՆԵՂԸ-
ՓԻՆ ՎԻՐԻՍԻ , Ս՝ . ՄԵՐԻՍՆ , ՎՈՒ ՄԱՍԵ ԻԸԸԸՐՆԵ
ԶՈՒ ՎԵՃՏԻԼԵ ԵԱԸԸՎ ՓԵՐԻՄԻՓԸՆ ՄԸՄԸՂ ՄԵՐ : “ ՈՒՂ
“ ԸԵԹԸՐԻ ՎԵ ԼԻՍԱՆԿԱՐԸՆ ԵՄԸՆԲԸՂ ՄՈՂԸՈՒ ՄՈՂԸՈՒՅՂ ՎԻՐ
“ ՎԻՐԻՆՈՒՆ ՄՈՂԸՈՒՂ ԿԻՎԻ ԹՈՒԹՄԱՂ ԱԵՂԻՂ : . . ԻՆԵ-
“ ՐԻՍԵ ԻՂԸԸՂ ՍՈՒՄՈՒՂ ՀՈՒԳՈՒԸՈՒ ԵՍԸ ՄՈՒՐ : ԸՂՆ

Սեֆդիք լիսանը միւլիթիւրինտէ զիստէ կէօրիւ-
 նիւր . Եճէմ իլէ 'Նէմցէ լիսանլարընըն պիր պիրիլլէ
 լիսանլարի օլմասընըն չօգտան փարզընա վարմընլար
 Ղ'իւսդօ ի իստիօ վէ Սօ Աղլ, անճադ պու մատտէյէ սե-
 պէպ եւ լընըզ շունու պուլմուշլար քի' պիրի • պի-
 րինտէն չըզմըշ տըր տէրլէր . վէ Տափիտ Սիլքինս նամ
 ալիմ տէմիշ տիր . « Եճէմլէրին շիմտիքի լիսանը' լա-
 ղ թին վէ 'Նէմցէ վէ իւմ միսիլլիւ կերէք Եւրոպա վէ
 ղ կերէք Եւրոպ լիսանլարը շուղէթլէրինտէն միւթէ-
 ղ րէթթիպ պիր լիսան տըր ղ . Ուսլընն պու թաշ-
 մինի օնտան էփլէլ' շիւպհէսիգ սահիհ պիր շէյ կիպի
 եազմըշ ըտը . « նասըլ քի' տէր , աճէմ միլլէթի լը-
 ղ լէնլէրտէն վէ Ղոշնանլարտան վէ Երոպլարտան վէ
 ղ լիսանլարտան հասըլ օլմա պիր միլլէթ տիր . քէ-
 ղ զալիք լիսանլարը տախի մէզ քիւր միլլէթլէրին լիսան-
 ղ լարընըն իխթիլաթընտան զուհր էթմէ տիր . ղ

ղ սուն մը էսիլի տիր ի լիսան մը տէյիւ սիւալ էթ-
 ղ մէք , անա լիսանլար հազգընա էհլի մարիֆ մապէյ-
 ղ նինտէ զուհր էտէն ճէմի միւպահասէլէր կիպի չօճուգ-
 ղ ճա շէյ տիր . ղ Պու քէլամ Ուսլըմէնին սեօզիւնիւն
 ֆիքրինի աչըպ լիսանլարըն տէյիլ պիրպիրինտէն թէվէլ-
 լիւտիւնիւ' իլլա ճիւմլէսի պիրտէն պիր լիսանըն պօզուլ-
 մասընտան զուհր էթմէ օլտուղընու տախի լիսանլար
 էթմէք իստէր .

1. Սքալիճէր հազգընա տախի զանն օլունուր
 քի պէօյլէ պիր միւշապիհէթ փարզ էթմէշ տիր .
 լաքին պու ալիմ . 228 ինճի մէքտու պունտու իսնդա-
 նուսա եազմըշ տըր . « 'Նէմցէ լիսանընըն Եճէմլէրին կի-
 պի պիր պիր, նէ պէնցէմէլ շէյ օլմալ ղ »

Պառ թահմին՝ աշխմ ու հազիգ Ռոլանը տահա զհա-
աաե թուաթ պիր Կանյըջըդա տիւշիւրմիւշ տիւր . Լըս-
քի միւլէլիթլէրտէ պուլտուղու հինտճէ լուղէթլէրի
թօփրամասընտա պուլմաւ տուր քի՝ չօղու աճէմճէ թա-
պիրէ ուլյայօր . Ալ է պու քէշֆիլէ տախի զիհնի ուլյա-
նըպ՝ Բէճէմ վէ Հինտ լիսանյարընըն պիր պիրիյլէ մինա-
սիպէթինի սէգէմէտի : Լաքին առէթա ուսթալըղը , Կա-
նի լիսանյարըն պիրի օ պիրիսինտէն չըգմըշ տըր զըլյաս
էթմէյի նէյլէ պինա էտէճէյինի պլիմէյիպ օլ ասիրտէ
մալիւմ օլան դաւախտլէրիլէ մէսէյէյէ ճէվապ պուլմադ
օնա միմքինսիպ օլտու , Ալ է պուլնտան իսթիտալ էթաի
քի՝ տէվլիտիյի լուղէթլէր հինտի տէյիլ , իլլա ֆարսի
տիրլէր , վէ քէնտինտէն էվվէլ կէլիպ պուլնյարը աօրը
հինտ լուղէթի գանն էտէնլէր Կանյըշ պէլլիլէթլէր :
Հալիա պիղէ Կազըն մադըթլարտա տախի Ը՛Նպալէ Տէ-
նինա էսքի Բոււմ վէ Նէմցէ լիսանյարընըն մապէյինտէ
օլան մինասիպէթինէ սէպէպ Կալընըգ օնու ազըլ էտէ
պիլտի քի՝ էսքի Նէմցէլէր , Կանի Ղ՛Էրմանյար՝ անատօ-
լու բումարընտան օլ թարաֆլարա կէօշ էտէնլէրին զիւ-
րիէթինտէն կէլմէ օլմալը տըրլար :

Լիսանյար թէֆթիշի խուսուսուլնտա զուհր էտէն
իթինճի Կանյըջըգ շու օլտու քի՝ հէր պիր լիսանյարըն
ախէրլէրիյլէ բուպարը Կէրինէ՝ լուղէթլէրին նէրէտէն
կէլմէ օլտուղուսու պուլմադա զիհն Կօրաուլար : Չիւն
պուլնտան ագտէմ զիքր էթաիյիմիզ միւլէլիթլէրին հէր
պիրիսի պիրէր լիսանա թարաֆ էտիպ ախէր լիսանյարը
օնտան չըգմըշ թահմին էթմէյէ մէճպուր ուտուլար ,
թապիաթըլյա պու թարիքէ բաղպէթ էթաիլէր : Լի-
սանյարըն իչիստէ պու միսլիլիւ խըսըմիդ՝ Լուղէթ Կա-
խաւ իպարէ դաւախտի պէնգէրլէյիլէ սապիթ օլու :

նուր ուտու . պունուն իշխան՝ պիր փամբլեանն ֆարգ-
լը լիսանլարնտա եազընըգ արայաճագ եերինէ , վէ
քէնտի անա լիսաննտա պէյան ու աշեքնար օյունան է-
նասրտան զուհր է թմիշ տիրլէր թահմինին թէնէզզիւ
էտէճէք եերինէ , ախէր ճէմի լիսանլարտա միւսթամէլ
օլան լուղէթլէրին մանասընը վէ ասլընը աննատըր պիր
լուղէթ քէնտի պէյէնիպ թարաֆ էթաթլէրի լիսանտա
պուլմաղդ տահա մինասիպ սայտըլար :

Պու միւնվալ իւզըն տիր քի , (էկէր խաթրըմտա
էյի դալմըշ ըսա) Շէննիկս քէնտի թէլլիֆի օլան՝ Նէ-
հր-պիլլէրնէ Էսթի ինչլարիլի նամ քիթապընըն պիր մահա-
լինտէ , էսքի բուսճանըն ասլըն վէ լաթ ինճէնին աշի-
լըմ լուղէթլինի՝ քի սըզընաճագ վէ մուհաֆաղա օյու-
նաճագ մահալ տէմէք տիր , իպրանինին աշլ լուղէթլին
տէն չըգմա գանն էտէք , քի մէշէ ազաճը եախուտ մէ-
շէլիք օռման տէմէք տիր՝ , անճագ ճէմի լիսանաշնա

1 . Մուհաֆաղա օյունաճագ եերին իսմինին մէ-
շէ վէ մէշէլիք լուղէթլէրիլլէ մինասիպէթի զալիպ օն-
տան պընմալը՝ քի պիր ատամ հօլտա եազմուրա թու-
թուլուր իսէ մէշէ ալթընա Տըֆը օլուր : Պու կիպի
լուղէթ մաննալարընա եափմա Տիքիպէճիքլէր տախի
կիրէր . Մէսէլա մահալի մուհաֆաղանըն մախսուս իսմի
իհտաս օյունմազտան էվլլէլ մէշէնին իսմի վար ըտը .
վէ պու աղաճ հօլճուլու հափանըն աֆազաթընտան
Տըֆը էթմէյէ տախի միւզթէ տիր օլմաղ մինասիպէթիլլ-
լէ՝ ազաճըն իսմի մահալի մուհաֆաղալէ տախի ալընմա-
ղա քիֆալէթ էթտի . պատէհու բուսլար մէշէնին իսմի-
նի եալընըգ օնուն պիր խըղմէթ ու հասանաթընա թախ-
սիս էտիպ օլ խըղմէթէ մինասիպ ճէմի մահալլէրէ թա-
լին էթտիլէք . վէ մէշէ աղաճընա պաշգա պիր իսթի

լիւիէր մէղքիւր ասիւն ըստմա լուղէթինի շինէ ըսմ
 լիսանննն սիւս լուղէթտէն՝ ինքեար իշարէթի օյան ա
 հարթնն իլալէսիլէ եափըլըլ օլտուղունու պիլիլէր :
 Պու միսիլլիւ միւլհալիլէ ինիլիլղ լուղէթինտէ միւս
 թամէլ Գո-թ օֆ լուղէթի Վիւրեան լիսանննն Գաթօֆ
 լուղէթինտէն չըղմա թահմին էտէնէ պիր շէյ տէնմէղ .
 չիւն իքի լուղէթին տաթի մանասը թըպղը պիր տիր .
 (սեղադտան ուղադա եաղըշարմա տա տէյիլ), վէ ա
 յըրմ֊, պէօլէ-ս տէմք տիր : Պու միսիլլիւ ածալ ա
 ծայիպ լուղէթ մանալարը հալեա պիլղիմ կիւնիւմիւղտէ
 տաթի մէհհուր վէ միւթէպէր միւլիլիլէրին քիթապ
 լարնտա պուլունուլար . վէ պունունուլա խարանի լի
 սանննն իլը լիսան օլմասը հուգուգունա թէսահիւպ
 էթմէք իսթէրլէր :

Ըսէր միւլիլիլէր տաթի պու թարիքի քիլլիէն
 թէրք էթմիշ տէյիլ տիրլէր : Վէտէլա՝ Նանդոց քիթա
 պընտա նազլ օյունան՝ պէնի աաէմին ահվալի գատիմի
 նի միւթէղէմին ր՝վայէթտէ գուլանըլան ճէմի լուղէթ
 լէրի Վէքանուս ֆիլէթնի լիսանննտան չըգարըր . վէ
 լուղէթլէրին պու գէմին իւզըէ թէշըիհինի միմքինիլի
 պուլուպ՝ իֆթիսարէն խիւլասա էաիպ չէթիճէ վէրիլ
 քի , ասըլ ֆիլէթնիճէ տիրլէր : Վադա՝ Վէքանուսուն
 զիւիւսիւննէ՝ Ըգամնն իսմի հադ , ատալէթ . վէ Գաճ ,

իթլադ էթմէյէ մէճպուր օլտուլար : լուղէթլէրին աւ
 լընն հանիլը լիսանտան օլտուղունու պու վէճհիլէ
 պուլտուճ զանն էթմէք՝ հիւ պուլմամադ վէ պուլմադա
 տաթի գատըր օլմամադ նիլանը տըր :

1. Պունտան չըգարմըլ արը ֆիլէթնիլ լիսանը Ը
 գամնն գուլանուրը լիսան ըտը տէմէյի :

պէնտ լուղեթերինտէն միւրեթթեպ օլտուղունու պի-
լերէք, մատամքի Բդամ երջանա գարշո պիր ապալէթ
պէնտի կիպի գօնմուշ ուտու. վէ Լւանըն տախի իամի
է, եէմին. վէ վադ, քիւր. լուղեթերինտէն չըգմըշ օ-
լուպ՝ եէմին քիւրիւ աէմէք օլտուղունու պիլերէք, պու
սէօյլէյիշի տէ՝ ինսանը շէյթանըն էլինաէն գուրթարմագ
իչիւն Վհօիա կէօնտէրմէք հազգընա ազ թուսլէնին
անտու ահտը ամանէթէն Լւատա գալմըշ օլմասընա նա-
ղարէն ալարագ՝ Պէքանուս զանն էթմիշ քի Բդամըա
Լւանըն ֆիլէմէնկճէ սէօյլէշմիշ օլտուղլարընա քիմսէ
շիւպճէ էտէմէզ :

Պիզ սէօղիւմիւզիւն սըրասընա կէլէլիմ : Պիզիմ
պու իլմին իլք փագըթլարընըն նագլինտէ իշար էթտի-
յիմիզ մէզքիւր գուսուրլար մէշհուր օլմալարը մատտէ-
լերին թապիի իգթիղաընտան ըտը : Լխանաշնալարըն
մէշքիւնտէն լայրգընա պիր շէյ հասըա կէլմիլի ում
մագ իչիւն թէֆթիշ ու միւլհագալարընա կէնիշճէ մէյ-
տան վերմէք լազըմ կէլ'ր իտի : Վիւճէտտէն եէնի
պիր թարիք իլէ պաշլամագ լազըմ կէլի իտի վէ ազ-
տէմճէ պիր թահմին գուրուպ՝ ծնուն իսպաթընա չա-
լըմագ. պու կիպի շէյրէրտէ թէհիքէլի տիր : Լլմի է-
լերիլէթմէք՝ վուգու թլարըն իճմալինի էսնէ ալըպ օ-
նուն իւզերինէ թէֆէքքիւր էթմէյիլէ օլուր : Բոճագ՝
Բպէլ Ռէմիւզա նամ ալիմին՝ Լախար Լխանալարըն ի-
գէրէնէ իէֆիլէ նամքիթալընտա սէօյլէտիլի կիպի՝ իլք
էվլէլ վուգուաթլարա տըգաթ օլունաճա դմա՝ պուն-
տա տա տիւեր իլիմէրտէ օլտուղու միս լիւ է. վէլ
թահմիսլէր թէրթիպ էթմէյէ զիհին Լօրտուար :

Լկէր եէնի վագթըն ալիմէրի բէտի մէշքէր, ն-
պու իշար օլունան նուպթէտէն պաշլայա ըաըար քէք

Մալէ երինճէյեաւէր չօգ սենէլերէ՝ մախսուս ուտուս զի-
րու քերեստէ թօփլամագ հայլը զէմանէ միւհթմաճ տըր ,
Լէյիսի շու քի՝ էսկի էհլի քիթապլարըն շօղու՝ պիր մե-
րամը մախսուսէլերի օլմայսրագ պու թարափտան հայ-
լընա չալըմըշ տըրլար : Մէփէքէթ կէզէն միյօրտլար
տախի կեզտիքլերի եւրէրաէն կէթիրտիքլերի հայլը
նստիտէ թուհափլար ըլա պերապէր՝ էնփոյի լիսանլար-
տա գուլանըլմագտա օլան լուղէթլերտէն հայլընաօլ-
նը տէփլիրիպ վէ տէփթէր էտիպ կէթիրմիշլէր տիր :
Վէ քարոպիշլէր տահա աշէա մըսմ ըլա տինէ կէթիր-
մէյէ մերամ էթտիքլերինտէ եէպանի միլէթլերին լիսանընը
մախսուսէն էօյրէնիպ՝ քէնտի թալիմլէրի իշին օլ լիւ-
սանլարըն ուտուլինի միւթ էզէմին քիթապլար ինշա էթ-
տիլէր : Պու իքի նէվ քիթապլար՝ լիսանլարը պիր պի-
րիյէ բուպար էթմէյէ սերմայէ օլտու :

Չինլիերին Լիւնուս նամ քիթապլընտա եազըլը տըր .
էկեր ախէրինէ օլան րայէթ վէ հիւրմէթ տիշարըտան
պիր իշարէթիլէ եախուտ թերպիէիլէ պէյան օլմազսա՝
օսանճ կէթիրիր : Ույանըզըզ վէ տըզգաթըն գըլափու-
ղու թերպիլէ օլմազսա՝ գօրդաղլըզ օլուր : Եյիտիյին
տիւմէնճիսի թերպիէ օլմազսա՝ իսեան վէ իթաաթտըզ
լըզ օլուր : Վէ տօղրույուգտա թերպիէ օլմազսա՝ գա-
բըլըզլըզ կէթիւրիւր :

ՏԻՆՈՒԳԼԻՔ ԻՆՍԵՆՆ ԾՈՒՂԱՅԻ Ր ՏԻՐ

Պ Ա Պ: Ե .

Բանթեխդին ճեվապը . բանթեխդին նև տիր :

Ալաճըն էլինտեն սիվիլմէյէ կելինճէ հիչ պիր տի-
վանէլիք ինսան քիպրինէ այգըրը կէօրիւնմէղ օլտու-
ղունու պիլմէզսէ իտիք . Բանթեխդ մէզհէպի ինսան
գաֆասընտա նաւըր եէր պուլմուշ օլտուղունու աննա-
յամայաճաշ ըտըգ :

Պիր քրիստոնեայ ֆէյլէզօֆ , Ս . Օգոստինոս ,
կիւնահքեար ատամա տէր . “ Ալաճտան գաչմադ մը
իստերսին . Ալաճըն գուճաղլնա սըղլն ” , Բանթեխդ
էօյլէ զանն էթմիշ քի՝ Ալաճըն ասլ զաթընա տախիլ օլ-
մագ տահա մինասիպ տիր . վէ՝ պէն Ալաճ ըմ , Ալա-
ճըն պիր բարչասը ըմ տէմիշ , վէ Ալաճ նաւըր պանա
ճէֆա վերէ պիլիք , զիրա քէնտի քէնտինէ ճէֆա վեր-
միշ օլուր տէր :

Շաչան պիր քիմսէ աղլընը ինճէ վէ իւքսէք միււ-
հաղայարա վէրիպ՝ ինսանըն հաղիր զաթընըն պինիհայէ
զաթըլ . իսթլյաթ էտիպ պիր թու թմադ մինասիպէթ
սիզյիլինէ տիւշմիւշ տիւր . վէ ճէմի աղլի վէ կէօրիւ-
նիւր պիրիքլերտէն պիր վահաէթի իւմլւմի , վէ պիր
պիրինի միւթաաղըպէն հասըրա կէլէն էլիտտէն պիր է-
պէտիլիք , վէ գասիր վէ ֆանի վէ չիւրիւլիպ մահվ
օլմաղա մէյալ նէսնէլերտէն տայիմի վէ տէյիշլիմէք

պիլմեղ նիհայեթմիզ պիի զամ թերքիւ էթմէյէ զիհին
 Խօրար . հազան քի . . . յարին օգույն լարմեղնն չօգու
 զալիպա բանդէիլմ մեղհեպնն յոյլզընճա աշնա օյմա
 արգարը իշին սեօյէտիքէրիմփտէն օսանճ կէթիբիպ
 շիմտիտէն էանէ Պյէ պաշարլար . անճադ պու մեղհեպ
 ասիրիմփգին տիյանէթճէ վէ փէյրէսօթճա վէ բոլիգէթճէ
 վէ իւլամէճէ վէ սենաթմաճա ճէֆի զարթմ լարլն ասա
 ար վէ թէմէլի տիր : Պուսուսն իշին զայրէթ էաթլիմ
 արքէլամ բլա պու մեղհեպի աննաթմադա . մատամ քի
 ետլընըդ աննաթմաար ճէհր ու բէտու էթմէք եերինի
 թու թա պիլիք :

Այստան պիր գորգու առլմայարագ քեաթֆէի
 ճիհանն աղընը միւթալաւ էթմէյէ մշղըւլ օլան ճէ
 մի ֆէյլէսօթլար պու սօն փաղըթլարա տէկին տիւննա
 նըն եարատըմը օյմարը իթիգատընա գարար վերիպ ,
 Այստ օտջլէտի վէ հէր պիր շէյ փար օլմադա պաշա
 ար տերլէր իտի : Այլ է ֆուսսունն գալիինճէ « պու ի
 թիգաթ օլ տէյնի աղնմ վէ միւթէտէյի վէ ալիա վէ
 ինտանն բուհինի պալեպյէ չքգարմադա վէ ֆաղլիլէթէ
 միւհքէմպիր թէմէլ գուրմադա ույղուն , վէ աշիքնար
 վէ միւթէտիլ վէ միւնէվֆէր վէ սատէ կիւզէլի պիր
 իթիգատ ար . վէ ինտան փիքրինն անաղըմար կիւճ
 մատտէլէր միւթինի մէրթէպէ աղիզ հար էաէր . քի ա
 խէր մեղհեպլէրին միւստիպէթմիգլէրէրի՝ պուստաքի
 պուլունան անաղըմադ մատտէլէրտէն չօգ տարլար . »

Քիլ վաղը՝ օլ վաղըթ շիմտիքինտէն էյի աննադա
 ար բար քի օլ գուվէի պինիհայէ ճիհանը նաղըլ Խօզ
 լուգտան վարլըդա ինթիգալ էթմիլ . անճադ պու՝ Այ
 լահըն շահատէթիյէ վէ աղլէն տախ թատտիք օլուն
 մուշ պիր մատտէ իտի . չէւնքի հիշ պիր ախէր վէճիլէ :

ճիհանըն վիճուտէ կելմէսի գապլիսիդ տիր տէյիւ իս-
պաթ էթմէքտէ պիր կիւճիւք եօղ ուտու : Պունուն
իջին եարատըմըչ օլտուղունա ինանըլըր ըտը , վէ ինան-
մասը տախի սյըպ սոյըլմագ ըտը իւքսէք ֆէյլէսօֆլու-
ղուն շու իքի գապայիտինէ թաթ պրգան : 1 . Պ/ր
նիհայէթսիդ ազըլ չօգ շէյլէր եափա պիլիր , քի մահ-
տուտ ազլըմըգ օնա եէթիշէմէզ : 2 . Հիչ պիր շէյէ
ին նմամագ իմթիագըր եալընըզ հայվանլարա մսխաու-
տուր :

Լշէր տայիմ էսրօրէ պիթթապի խասիմ օլան ազ-
լըմըզ հալիա սիւալ էթմէքտէ ալսա՝ քի վիճուտէ կել-
մէյէրի եալընըզ իհթիմալ օլան գաթիլէրի նճարը Ալահ
ֆիյլէն վիճուտէ կէթիրէ պիլտի . վէ պու գաթլար
նճարը Ալահըն գաթընտան օլմայարագ վէ գատիմտէն
Ալահըյա պիրլիքտէ օլմայարագ Ալահտան վէ Ալահըն
գուտրիթիյէ խալդ օլա պիլիլիլէր . պու սիւալի ետէնէ
շէոյլէ ճէվապ վէրիլէ պիլիր : Քէնտինէ պադ տիվանէ
չօճուգ . վէ եարատըլըշա թաթպըզ հարլէր սէն քէնտինտէ
կէօրիւրսիւն : Հէր կիւն սէնին ֆիքրին պիր հէյալի
գաթա մէշղուլ օլուպ , մէսէյա պիր քէրիմաթա հոխուտ
պիր նագլէ , պիր օյմա րէսիմ կիւզէյիյինէ գալիլըլդ ,
եա նութգէն եա ֆըրչայըլա եա օյմա գալէմիյլէ օնու
վիճուտէ կէթիրմէյէ չալըշըրսըն : Պու գաթլար սէնին
էյինիլէ վար օլտուլար , լաքին գաթէն սէնտէն այրը տըր-
լար . ֆիքրինտէ նագշ էթտիյինին մէյտանա չըգմըշ
թըպզըլարը տըրլար , լաքին ֆիքրինտէն տէ այրը տըրլար .
օնարըր րէսմ էտէն հէյալընտան վէ վիճուտէ կէթիրմէք
մէրսմ էտէն րէյինտէն տէ այրը տըրլար : Պունըլարը պի-
լէրէք հալիա ինանմագ իսթէմէզ մի սին քի օլ պիլիհա-
յէ գաթ քէնտինէ Քէլամուլահըն զուտրէթիյէ իս-

Թէտիյի կիպի գաւոր օլմուշ տուր ֆիքրինտէ գուր տուղու զաթլարըն պիր թագըմընը վիճուտէ կէթիրմէյէ . վէ պու զաթլար օնտան վէ օնունուլա վէ օնտա տըրյար , լաքին Օ՛ աէյիլ տիրէր :

Տիւնհանըն հարատըմասը հաղղընա պու միսիլլիւ ֆէյլէսօֆլուղուն փասիտ պիր շէյ սլմատըղո կէօրիւնիւր . լաքին հէր պիր շէյի հափա պ'լմէք իտտասընտա օլան միւթէքէպ պիր քիմնէքերին ինաինտէ՝ հէր պիր շէյ հափրմըշ հաղըր պուլունմասը պիր գուտուր սայըլըյօր . լաղըմ ըտըր քիքէնտինտէն տէ պիր շէյ գարըշսըն . Վէ չիւնքի մաղըուրիթին քէօրիւ վէ թէմլի տէլիք տիր , հարատըմագ թալիմաթընս պէտէլ , քի ինսան աղղընա տա մուաֆըգ տըր , սուտուր թալիմաթընը թութու , քի էսքի վէ պայաա վէ ազլէ զըթ տիպնէճէ պիր դըյաս տըր : Վազա էվվէլ զաման ֆէյլէսօֆլարընըն չօղու քեաինաթըն հիչտէն հարատըմըշ օլտուղունու պիլէ մէյիպ , քի հէր նէ գատար ազըլ գօլայճա գապուլ էտեր իսէ տէ՝ քէնտի պաշընա պուլամազ , զանն էթտիլէր քի ճէմի քեաինաթ օլ մուպէա զախտան սատըր փլմա հախուտ չըգմա տըրյար . եա թէվէլլիւտ վէճճիլէ նասըլ քի պիր էլլատ վալիտէսինին ըաճմինտէն սատըր սլուր . հախուտ թէզահհուր վէճճիլլէ . նասըլ քի բիլիճ եումուրթատան չըգար . հախուտ թէճէվիլէ վէճճիլլէ , նասըլ քի թօխում էքիլէն մահալտէ թօփրագտան օլ թօխումէ միւթալիգ աղաճ հախուտ նէպաղադ պիթէր :

Եզըղըղճա հիւլիար , քի էսքի Սլսըր վէ չինտ վէ Նունան ֆէյլէսօֆլարընըն՝ տիւնհանըն խալգ օլմասը իւղրերինէ աճալ աճայիպ թահմինլէրէ սէպէպ վերտի . վէ էլ տն Վէմցէ էօյքէսինին միւթէքէքիւր իւլէմասը իլմ էյ մութըգ հախուտ երէքսէք ֆէյլէսօֆլուք :

Իսմայլէ զահիրէ կէ Թ' րտիքիերի պաւ տուր :

Ալէլի . հէր Նէ դատար քի Վասնդ (Նէմցէի ֆէյ-
լէօօֆ) վէ օնուն Եփապիտի գորանլոր պուլութար
էքօէսինտէ կիլլէն Ռյի Եէէրէր ի է տէ . օնլարն իրի
իրի լաֆլարընն սըրասընտան կէչ Թշ Կէման տիվանէլք-
լէրի ուճ կէօսթեր րէր :

ԻՐՕԹԻՍԹԱՆԸՂԸՆ ԻՊԹԻՏԵՍԸ

Ա Ե

Ի ԼԵՐԻ ԼԵՍԻՍԻ

Արտեմաճէ զէքր էթտիյեմիզ միւնվալ իւզրէ՝ հերե-
տիկոսարը վէ տինսիդէրի թողիդ Էտէրէք տողու-
տինն կէլմյէ մէճպուր էթմէք , վէ սօղուլուգ տան շա-
շանլարը մահպուսուլա վէ գաթլ վէ աթէշ գօրգուսույ-
լա զապթ էթմէք՝ բրիստոննալըզն ասը բուհունտան վէ
Էօգիւնտէն խարիճ տիր . Պու կիպիլէրի Եկիզիցի մէ-
մուրարը Էկէր բուհանի զազէպիլէ , Եանի բանադրանք
ըլա իսլահ Էտէ պիլիքէր իսէ՝ օնա սայ ու հիմմէթ Է-
տէրլէր . անճադ օնտանտա Էօթէ կէչ Ռզէր : Վրիս-
տոննալըզն թէմլինի գուրան Էփէստիֆիլ-բէնտի տի-
տիննի իւմի տիւննայէ շալ էթմէք վէ թէփապիսինի
արթըմադ իչիւն դրլոճ վէ թօփուզ վէ պու կիպի շէյ-
լէր գուլանմադ թափիլէ էթմէտի . իլա՝ Ալահըն բէ-
լամը թաղրիլնաէ սապիթ տուրմադ , վէ տէյիլի
պայաղը Էօլիւմիւ , իլա Էնվայի Էպիթլէրիլէ հէր պիր
Նէֆէս ալըպ վէրմէսի պիքեր Էօլիւմ տէնկ կէլլը Էօ-

լիւմբերի իրթիքեաց էն Ռ. ք. արմարատը . հաշիւ քրիս-
տոնաւորդն տիւննա իւղերինտէ պուլաւապ խալըմա-
որ պուլ լծերթիպ իւղրէ օրմարչլա Վլէն ; իւրաքն-
տոն պէյան ու իլհամ օրմա շ օրմաղու մապուլթ տուր .
չիւն տիւնեաճա տիւլիւներէր , էկէր ինտան իճատ : պ ր
շէյ օրա ըաը , պէյլէ պիր իւթիհ ճքնամ վէ մէլտան պուլ
մաղ իչիւն տիւննապիճէ քու վլէթ իյանեպնէ իւհ
թաճ ըար . քրիստոնեալըզ ըա՝ հալածանը վաղթննա
ճէլլատ էլիլէ պուտանաղզճա պէյիւտիւ . զօխալն-
աղզճա նայրլար : Ալունուն իչիւն տիւր քի՝ ուղղափառ
քրիստոնեալըզա խաթիմ օրանլար տալի՝ հերետիկոսա-
րա գարշը հալածանը չորդարմաղը վէ հերետիկոսարա
տիւննապիճէ էզիէթ վէրերէք աղղու տինէ տիւլիք
էթմլէ մհալար էթմլքիյի եկիղնցիէ միւտաիպ կէոր
մէզէր . վէ հաղլարը վար տըր . լաքին եկիղնցի թա-
լիւմաթը իճապընճա պէյլէ պիր շէյ օլմա շ կօղաուր :
Եղիկ ցր քէնտի հիւք իւննի հաւառաուաւ հիչ աւ
յիլ իսէ օնլար գաաար պիլիր :

Ինտան իճատը օլան մղհէպլէր հաղզընա կէլիճէ՝
մատտէ տէյիշիլիր : Այու միսլլիւ մէզհէպլէրէ էն իւղ-
թիւտա գաաիր սերգէսա էրի լաղըմ . իթուլաա խու-
սուսունաա տէյիլ նալընը տիւննապիճէտէն , իլլա բու-
հանիճէ հիւքիւմէթտէն տալի խէլաա պուլմաղ իսթէր-
լէր . վէ պունուն իչիւն՝ նալընը Մահաարանը թանըր
ըզ , եկիղնցի թսնըմա ըզ տէրլէր . չիւնքի եկիղնցի՝
մէմուրլարչլա մանըրմ պիր հիւքիւմէթ տիր քի քէն-
տի թալիմաթընը հէր ան պէյան էտիպ մուղայլիլինի
րէտու ու ճէհր էտէ պիլիր . սուրը Մահաարան պունու
էթմլզ . քէլամլարը հէր նէ գաաար Մլահաան իլհամ
օլունմուշ ուսա՝ հէր քէս քէնտի իթիէտիյի թարաթա

չէրիւ չէր շարժուէր՝ ույար ույմալ քենտիսինէ արգա
 էթմիշ զանն էտեր . վէ զոննը ֆաթա օլտուղունու եա
 լընըղ Ազիզ քիթապլարըլա իսպաթ էթմէք միմքինսիզ
 տիր . նասըլ քի պիր քիմնէ՝ շերասթ պապընտա . պէն
 եալընըղ շերի շերիֆի վէ ֆէթվա քիթապընտ թանըրըմ .
 հաքիմ վէ գատը վէ միւֆթիւ վէ նայրպ թանըրմամ տէ
 յէճէք օլուր իտէ՝ ֆիքրի միւզէվիւրլիյիյէ շերի վէ ֆէթ
 վա քիթապլարընըն քէլամընա սախտէ մ նեա պէրմ ք
 օլտուղու . վէ երպապը շերրաթը պունուն իչիւն իսխէ
 մէտիյի աշիքիտար տըր : Արասըլ քի հազընա կիւլէնէն
 աւամ պու միսիլիւ էօզիւրտէն իճրինսպ էտիպ՝ շերի
 քիթապլարընը վէ երպապը շերաաթը պիրտէն մազպուլ
 թութար , քէզալիք տինիսին տողուլուղունա կիւլէնէն
 քիմնէ՝ Ազիզ քիթապլարըլա էկեզիցիի պիրտէն թութար
 վէ իքիսինտէնտէ պըրլմազ . վէ էկեզիցիին թալիւմա
 թընը թէրք էտիպ Ազիզ քիթապըն քէլամընա օլ կիւ
 նէ տէք իշիտիլմէմիշ մաննա վէրմէղ : Պազսթ հրի
 տիկուլար քէնտի նէվիճատ թալիւմաթլարընա մէյտան
 պուլտուրմազ իչիւն՝ բուհանի մատտէլէրտէ տէ էկեզիցի
 հիւքիւմէթինէ պէնա օլմամազլըղ պիր նէվ սերպէս
 տիէթ աւատ էտիպ քէնտիլէրինէ ճայիզ կէօրիւլէր .
 հաթտա պունուն իչիւն տիւր քի ինսանա ճիւմանիճէ
 տսլա մազարրաթը օլմայըլ՝ եալընըղ տինի տողուլ քը
 քիտաննալըզ իչիւնտէ մազպուլ օլունմատըքըն նասա տու
 յուրան քանադրանք տախի քէնտիլէրինէ աղըր կէլէրէք
 զէմլէրինէ պայիս օլմուշ տուր : Հըւ իշքըզլար կիպի
 քի՝ քէնտի խըրսըզլըզլարընա մանի օլաճազ զապիթան
 լարըն տէֆինէ դանաաթ էթմէյիւպ՝ պազը ոս
 գաք պաշլարընտա հանան ֆէնէրլէրի տախի սէօնտիւ
 բիւրլէր . քի օյանըզ օյան քիմնէլէրէ՝ խըրսըզ կէլիւր

Պատուհոնաւ առյուրմագտան մատէ քենտիլերինէ աւ
լա գարարը եօգ տուր :

Էրեւտիկոսար զամիր սերպէստիէթի մաթլուպ է
տէրէր իսէ՝ հալընը քենտիլէրի իչիւն օլմատըղը աչի
քեսար տըր . Գիքիլէրինտէ հալընը քենտիլէրի սերպէստ
օլմագ վար . յաքին ալիսանէն հէր տինէ թապի օլանլար
իչիւն իսթէրլէր . Ենճագ սլունուն թամ իճրասը տա
իչէրինէ կէլմէզ : Եկեղեցի սերպէստիէթինտէն իւրքէք ,
լէր , չիւն հկեղեցի իթիգատընըն մաղլ սլորղնա կէրէք
ուղլի կէրէք քիթապճա օլ գատար իսպաթլարը վար տըր
քի՝ զամիր սերպէսթլիինէ միւշթագ քիմսէլէր տախի
հէր պիք րաճօնլարընը պիղարազ վէզն էթտիքտէն սօնրա՝
էկէր հկեղեցիէ տախիլ իոէլէր օնտա գալմագլըղը , վէ
էկէր խարիճտէ իսէլէր օնա տէօնմէքլիյի հիւննիւ րիւ
զալէրիյլէ արզու վէ իխթիյար էտէրլէր : Պու հագըն
սէնէլէրտէ կէրէք բրօղէսթան վէ կէրէք քիւլլէն տին
սիզ սընըթընտա պուլունան պիմլէրտէն հկեղեցիէ աա
խիլ օլուպ օնուն իթիգատընը գապուլ էթմէլէրի մա
լիւմ իսէ տէ՝ պիր ազ զիատէճէ կէլմիշ վագըթտան
տախի պիր իսպաթ կէթիրմէք մինասիպ կէօնլուլիւշ
տլէր :

Սէլանքդոն՝ Ելթերին իւք չորագլարընտան ըտը ,
վէ էօլիւնճէլտէք բրօղէսթանլըգաա հաշայըպ՝ էօլիւ
միւ տախի օլ մէզհէպտէ օլմուշ տուր : Օտէն նամ
միւլէլլիթի . քի հաղըն սէնէլէրտէ Ելթերին նաղլինի
հաղմըշ , վէ քենտիսի հէր նէ գատար հոռմէսկ օն սը
նըթընտան ըաա՝ հազարղը նաղլիէթին սահիհ վէ պիղա
րազ օլմասընա բրօղէսթանլար տախի շէհատէթ էթմիշ
տիրլէր , վէ թէլիթ էթտիյի քիթապ՝ քենտի հաղլըղն
տա՝ Կէնցէ լիսանընա տախի թէրճլւմէ վէ թապ օլու

Նուստ շերտի մոտ յոռու տուր, իշպուր Լուծերին նազլինին
 իւր տէֆա սթամբաղնտա, (Ճիւր. Ա. Պապ ի) նագլ
 էտէր քի. Մէլանքոնուն վալիտէսի էօլիւմ խաօթէ-
 վիյիլէ տէօշէյէ տիւ.վալ կլինի կէօյէ գալտըրարագ
 էվաւորնա խիթապէն սէօյլէր. էվաւորմ, պու՝ վալիտէ-
 նի կէօրմէնին սոն տէֆասը տըր. պու ճիհանը թէրք
 էտէճէյիմ. սէն տէ էօլիւալ՝ սէնին հարաքէթիւրինին
 պէօյիւք հարթիմինին հուզուրունտա հիսապ վէրմէյէ
 հազըր օլաճագ սըն. Աէն պիլ'ր սին քի պէն եկիզլիցի
 էվաւոր ըտըմ, վէ պէնիմ աթալըրմէն տինին սէն
 թէրք էթտիւրտին պ'նա. Ե իմտի սաղ Էլլաճն իոմի-
 նէ սանա անտ վէրտիւրի իմ. ազա պիւր շէյ քէթմ էթ-
 մէյէրէք սէօյլէ պանա, հաճիլ տինաէ էօլէյիմ. Մէ-
 յոնքլոն ճէվապ էթտի. վալիտէմ, եէնի իթիզատ րա-
 հաթ տըր, յաքին տիկէրի գիտաէ էմին տիր. Պու Մէ-
 յանքոն՝ Է կըպուրիտա թէքթիլ օլունան մէճիստէ թաղ-
 տիմ էթմէք իչիւն պիւր իթիզատնամէ գալէմ ալմաղա
 Լու. րն միւտաիպ կէօրմէսիյէ մէմուր օլունուպ,
 չիւն բրոթէսղան պէօյիւքլէրինտէն մատէ Լոոմայտ
 թապի ալիմէր տալիս օլ մէճիստէ հազըր պաւլունաճագ
 ըտըւր, եազաւքլորնին իսպաթընը էյի տիւշիւնմէք
 քէնտի սնօրունա րէզայէթան վիզայէ էթմէք իչիւն
 ֆարզնտան օլուպ՝ էյիճէ վէ տէրին միւհաղալար ըլա
 օլ իթիզատնամէնին չոք պապլարընտա Լուծերին վիւ-
 իւմիւնտէն պըրըրպ եկիզլիցի ին իգատնա մուաթըր
 սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտու:

Պունտան աշխար կէօրիւնիւր իւտիւ քի՝ տին
 խուսուսունտա զամիր սէրպէտտիէթի՝ հերետիկոսլարն
 հիչ պիւր թիւրիւ հիսապլարնա կէլէճէք մէվատէն
 տէյիլ իտի. չիւն պու սէրպէտտիէթ՝ եէնի մէզէպիւն

Տնդրադնա վէ մահվնա սեպեզ օլա պիլիը խոի . ըս-
քին պ'ր ող գու վիկթ բէսպ էտնձէյէտէք՝ տինի իշին
քիմսէյի իմաղէիզ էթմէյի տէյիւ . քիմսպլար տախի
հափիը ըզան . գու վիկթնա՝ քոէն սոնրա իշ պաշգա
սիւրէթէ տէնտու . վէ իր թերին թէվապիւէրի մէճ
իսձն՝ հերտիկալարը գաթէլ էթմէյէ ճէվազ վերտիէր .
Հերտիկոպարա տին իշին սրզընտը վերիը տէյիւ ե-
կիզիցի փառ էտէն բրադէթմալարն հադդնա պու
փալլիւ պիւ չէյ սեյլէնմէք պիլի ինանընաղ պիւ
մատաէ սալլա . սնուն իշին՝ իւթմէրին միվթնաէն օն
սէնէ ազտէմ վէ բրադէ թմալըն իճատընտան եպընըզ
ոն տագուզ սէնէ սալլա . 1536 օգոստ . 7 սինոէ 'Աեմ
ցէտանըն Հէտէն Հոմպուրի նամ՝ պէյլիլին մադա-
րի հրաքիսթի օլան Հոմպուրի չէհրնաէ ազտ ու
թէչք'լ օլունան մէճիսի ումուսթիւրնաէ պիլ իթիի
փազ վերիէն գարոյլարըն պու մահալաէ իշար էթմէք՝
բրոթէսդալարն պու տէրէնէ թէաւաւալունս ինան
մազ իսաէմէյէնէրի իորիթմէ էտէր :

պու մէճիսաէ , Մուսէս մարգարէնին Վլասց-
աոց (էր . 16) . « Վլասա բիւֆրէտէն գաթլ օլունտուն »
քէրաթըն բէտի նուիզլարնա տատա էտիպ՝ Մապար-
գիսդ տէնիէն բրոթէսդան սընրիւնըն եկիզիցիտէն օյ-
րրմատը Վլասա բիւֆրէթմէք տիւ տէյիւ գարար վեր-
տիէր . վէ եկիզիցի տէտ'քէրի տէ՝ պունտան օն տօ-
գուզ սէնէ էվէլ իւթմէրին պինա էթմէյէ պաշատըն
եկիզիցի իշին օլաուղու թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիւ .
Իւթմէր բէտիսի պու գարարտ օյրընա պիւ մէքաու-
պույա ինզա վերիշ օլուպ՝ պու մահալաէ իշ պու
մէքաուպուն թէրճիւմէսինի գոյալըմ :

« Եւետարան քէլափըն մէմուրարը էվէլա՝ Ե-

նապարթիսդէրին տօղրու տինէ վէլմէսի իշխն ճեմօ-
 աթա տուա սըմարլաքնյար . վէ ուլղւնսուղ հարու
 քէթլէրիլէ նաղըն գամրինէ իրթիլոյ վերէն տինտաշ .
 լարրմըղ կարէթի ալէմ իշխն թէտիպ օլունսունյար .
 լէրխոյ րա վէ գ'նաքհարրարա վէ գուժարպաղարա թու
 զիր վէ թէքթիլէթ օլունսուն . պիգիմախյագ ու մէշ
 րէպ միգ ի էժախ օլունսուն . Չօճուգյարրն միրտու
 թիւնսունու գապուլ էթմէլէն . վէ հաքիմ էմրինէ գար
 չը տուրն . վէ վերկի վերմք ծաիգ տէյիշ տիր ալյէն
 վէ Տէր յէսին վ րիւթի արթա մայր օլմայք տէյէն . վէ
 րա հոնոյ օլմաք սըզըն քահանայ խրդմ թի էթմէլէ ճէ
 սարէթ էսէն . վէ գանունա մուգաշիր ճէմաթ թու
 յոյան վէ տինէ գարչր խաթա էսէն . գաթլ օլունսուն .
 Ալէ գապու հաթլէլա նազարէն շու կէսնէ հարաքէթ
 օլունսուն . Ննապարթիսդ տիր ալյիւ չիւպճէ օլունսուն
 քրիստոն'այ գապլ թ հուգուրունա ճէլպ օլունսուն' էվ
 վէլա գապլ թ սնա հ'լիթէթ վէ մու հապլ թ յէ թէտիպ
 վէ թէնպիճ էյլէլէ . վէ նատիմ օլաու գտա՝ օնուն միւ
 թէմքիւն ոյտուղու մահային հաքիմին վէ քարոզիչի
 նէ խապէր վերիչէ քի օլ քիմսէլէ աթվ էտիպ քրիստոն
 եայար ճէմաթքնա տախիլ էտէ պիլիր . Գապահաթլիք
 քիմսէ քէնաի փասիտ մզհէպինտէն ալիանէն րո ճու
 էտիպ էկիզլցիտէն աթվ տիլէլէ . վէ միւթիւ էվատ
 մաղամընտա էաշամագ թահիւտ էյլէլէ : Ալէ տէփա
 եօլունու շաշըրըպ տիւշտիքտէն սմիրա տէփաթէն նէ
 տամէթիւ Ելահըլա պարըլմագ իսթէտիքտէ՝ պիր միգ
 տար ադճէ ճիւրիւմ ալնըլպ փուգարայէ թագսիմ օ

1. Անապարթիսդէր տիր պու ճիւմէլիւ էտէն
 էլէր :

բուն : Սեղհեպինտ մուսնիտ պուլունան ետպանճը
քիմսէ՝ ոչ մեմէքէթտէն նէֆ ու տէֆ սլունա : Վե
պիլա բուխստի կերի տեօնտիքտէ գաթիլ ոլունա : Ըն
ճադ պայաղը խալդ , քի նէ պու մեղհեպի տիկերինէ
վազ էթմիչ , նէ տէ պիրինի տէֆա վրտիլ էթ միչ տիր .
եալընրդ ախերինտէն այարաըլլայ հնրետիկոսարըն ճե
մաաթ կեհհընա կեթիւրիւլմիւչ տիր . էկեր պեոյլէ
օի Ընապարթիսդ մեղհեպինտէն բուճու էթմէզ իսէ՝
տեոյիւլիւն վէ վէթանընտան էպէտէն նէֆ սլունսուն ,
վէ նէֆ սլունտուղու եէրէ տէֆա կէլիւր իսէ՝ իւչիւն
ճիւ տէֆա կէլիչինտէ գաթիլ սլունսուն :

Պա գարարա գարըն եալընրդ շէտսէն պէյի բրօ
դէսթ էթտի , օ տա քէնոի էսլքէսինտէ անապար
դիսթ չօդ պուլունմասը իչիւն , վէ Սէլանդոնա վէ
Լուծերէ մէքթուպ եաղտը : Լուծեր ճէվապընտա գա
վի տուրտու , վէ թերթիպի իճրա ոլունարաչ հայր
անապարթիսդէր քիմի նէֆ , քիմի մահպուս վէ քիմի
տախի գաթիլ ոլտուլար : Ընապարթիսդէր չու վեզու
աթը Լուծերին իւզիւնէ վուրուլար ըտը քի , քէնոի
մեղհեպաաշարընտան Պալթաղար Էուպէնէյեր նամ
պիրիսի Ըսթրիա պեոյիւք աուգաըն փերտինանտըն
էմիյէ գաթիլ սլունտուղունտա՝ Լուծեր քէնոի ճէմա
նթընտ խիթապէն պիր մէքթուպ եաղապ տերունտէ
տէմիչ իտի . « Ըլլահըն իսմինէ սլուն , իչիմիզտէ ա
թէչ վէ տար աղաճը վէ գոն ոլմասըն , հեր քէչ քէն
տի զամիրինճէ իթիգատ թաշըմաղա սերպէտտիկ թի ոլ
տուն : Էրիտիկոսարա ճէզա իչիւն ճիհէննէմ աթէչի
քիֆտէթ էթմէյար մու , էկեր տիւճէսինտէն պաշգա
պիր գապահաթըն եօղ ուսա՝ պու տիւննատա օնա դա
ղէպ վերմէք նէ տէմէք սլունսուն »

Լուծէր պունու սեպէտիքուն սոնդո՝ քէնտի էոյ-
րէթտիյի զսկի սերպէտտիթիթնտէն տգմա Եւտպար-
թիտէրին դա՝ լինէ ճէփագ վէրիթ խոի : Գալփին տա-
խի , բրօդէթմանյարն ալկեր սերքերտէտի : Միւէ
Սերփէ նամ սպաննսլունուն իմիգտարեր քէնտիննթին
տէն ֆորգլը պուլուպ , հեր նէ գատար պու տախի պա-
միթ սերպէտտիթի իմարաֆտարը բարը ըսա սա՝ սաղ
սաղ աթէչէ հադաղրտը : վէ հոյլը քիմսէլէրի՝ քիմնի
գաթլ էթտիթի վէ քիմնի նէի էթտիթի : տնճադ
Սերփէի հադմանըն նագլի ինտան գալփինէ տօգանագ-
լը պիթ մէնդըպէ օլտուգտան մատէ՝ Գալփինն տախի
ախյնագընը էյի աննատըր օլտուգու իչիւն պու հաղըն
լարտա ճէրիտէմիլտէ տերճ օլունուր :

Բրօնէ հադանյար պէյննտէ՝ տինի ախեր օլանյարա
միւզանդա վէրմէք հադա էլան մահալ պէ մահալ պու-
լունուր : վէ տահա պու հաղընլարտա պիթ բրօդէթման
դագէթտար՝ Եւլու մէմէթէթնտէ օլան մէգհէպ իմէ
տաուպունու իմապիպ էթմէքտէ խոի : զալիպա մգ-
հէպլէրի Լուծնրախան օլուպ՝ ախեր կէսնէ մէգհէպէ
իմապի բրօդէթմանյարա մէյտան վէրմէթէթնտէն պու
դագէթմանըն մէգհէպտաղարը սնտան ալշարը գալմըջ օլ-
տուգլարը իչիւն :

Հեր նէ խոի , ինտան իճտար օլան մէգհէպ տէվաթ
էթմէք իչիւն ինտանճա իմէրթիպլէրի միւհթմա՝ տր ,
վէ պէոյլէ իքէն տախի տէվաթլէ էրթէթի ախեր : Հանի
չիմաթի՝ Լուծնրին իմպըլ իմաիմաթընա ելթէնէն լու-
թէրախան : հաճի՝ Գալփինն հաղարգլարընը իմպըլ
իմպըլլա իմպըրի ետէն գալփինախան : Իչ իւզ շու
դատար տէնէ տիթ քի պու մէգհէպլէր իճտա օլունուր :
վէ շիմաթի քիւլլէն քույի գէմիտէն մահճ օլունուպ՝

էլ հալեթ իւլ հազի բրօղէսման մեղհեպի՝ օրթագսը
քնողըտ պնամայ կիպի սըն քէնտինէ պիւ չէյ տիր .
օգու մուշարընտտ իքի քիչի պույամազսըն քի իթիգատ
լարը թըպը պիր պիրինէ պէնդէր օյա . ճահիլէրի իսէ՝
պիգ ազիգ քիթապլարա ինտըրը պէմէրինտէ խիլաթ
սէյլէրլէր . ազիգ քիթապլարը աննամազար պիլէ . դան
տէ՝ զայտը ինանմազ , ինանարգլարը՝ քէնտի պէյէնտիք
լէրի քարոյլըէրինին քէլամը տը :

Պունյարըն մապէյնմաէ պէր վեճհի պախա տինի
տիսէր օլմարը թմալիկ էթմէք ճայիգ , վէ ամիլէրի
նին ինան իճատը օլմա ընըն իճապընտան տըր . սեուն
իչիւն պունլարըն էթտիյի սէպէն դ : Պու միսլիլիւ
հարաթէթ իկիղից է հազըլմազ , իկիղիցի տէ՝ ճէվազ
վէրմզ , անմազ իկիղիցախարատան պիրթի էտէր իսէ՝
սէյլէնիր , զիտա առէթ օլմայտ պիր չէյ վուդու պուլ
տու պտա սէյլէնմէսի ստէթ տր : Ալ հէփօնտէն
զիտա՝ բրօղէսթ անլար տաթիճը պուրար , քի քէնտի
մեղհեպէրինն զարարըյա պան պու միսլիլիւ վուդու
աթարը անտա թմուրսունլար , հախուտ իկիղիցի տախի
պիլիմ էթտիյիմզ կիպի էտէր տէյիւ իկիղիցի իթիթի
քա էթմիլիէ քէնտիլէրի թէսէլի սլուսնլար : Պիգ նազ
լիմիպին սըրասընա կէլէլիմ :

Տիվանէ ատու ֆիքրինճէ տէր . հէր կիւն ատու
էպիւր իւսիւշ , օլմազ չէյ տէյիլ տիր . լաքին պէնտէ
էպիւշէյ իմիշ իմ . պէն . էօլմէք . նէ՞ գատար ուղագ .
Ըխտի սէն պունտն իւղէրինէ հիսապ կէթ . ազըլլէ
վը չօգ տուր տիւննատա տէլի մի :

ՓԻԼԻՐ ՎԷ ԼՈՒԻՋԸ

2

Իւր թանգարտ :

Պիլիբրսին . քի փետերիս պուրոյս կելմէլտէն Էվ
վէլ շարապ պագիրկեանը () բւերտ . վէ շէՏիդ-
տէն տիշարը պիր քեոյտէ օթուրուր ուտուգ : Պու
Լուիզանըն վալիտէսի տէ . քի չէր քէս Լըբէր վալի-
տէ տերլէր իտի . եագընըմըգտա թէժէն Էթմիշ իտի .
վէ Էվիմիդտէ պիր խըզմէթաի գարը պիդիմ խըզմէթի-
միդէ քիթաէթ էթմէտիյի իչիւն՝ պու տախի Տէր կիւն
պիդէ կելիր իտի : Խաթըրմա կելտիքճէդ քէյթիմ կելիր
վէ ֆեռասիէթ տույարըմ . օլ աերէճէ թէթիքքետր վէ
իչկիւզար վէ ֆեռաս թապիաթըմ ըտը : Գապիյի եօգ
տուր քի իւզէրինէ կէյտիյի սինաչը մափիլի չուպուգ-
լու բուպայը . վէ գըրմըզը քօրսաքընը ունուտայըմ .
քի գոլարը գըստ օլմաղըլա՝ դարընըն քէֆթի վէ կիւ-
նէշտէն դարարմըշ բազըլարը աչըգտա գալըր ըտը : Սիր
չիչէթլի պէյաղ օմուգ շալը . վէ պէյաղ քեոյիւ շափկաար
կէյինիպ՝ պու շաքիանըն ալնընտան գըզարթըլը լաբին
Տիճապըլ լէՏճէսի կէթրիւնիւր իւտիւ : Մախսուտէն
պէնիմ խըզմէթիմէ թալին օլուպ՝ պէնի պերապէր կէզ
մէյէ կէթիւրիւր իւտիւ :

Լուիզա պանտ ետչտաշ ըտը . վէ վալիտէսինին ետ-
նընտան այրըմտաղը իչիւն՝ թապիյաթըլըլա պէնիմ

Տէր պիտի էլլեն՝ ճէրբման վէ դնամանաւ պէտէն տր
բրմագ սրգատաշմ ըտը : Պէր պիտի միգտեն ետընորդ
ուրումադա կիմտի յիմիդ վագիմ այրբըր ըտը : Պէն
միմտահրգտան չոգ ուղադ ըմ . անձագ Տէրախմ
կիրպ սագտանմը ճիւղի աշղղթդ էտերնի տէ՛վուգու .
աթի հայ մահզ էտեմէգ՝ : պէրապէր սէյրթմտի յիմիգ
եօյաբըն էն քիւ չիւ չիւնիւ թարիթ էտիպ՝ կէօրկէլէրն .
տէ բահաթ էթմտի յիմիգ սղաճարըն տախի սայրբըն վէ
հիապընը վէրն պիտի իմ : Պիգիմ էլլենմմիգ իշիւն
գիտեն տէվտի յիմիգ մահադի տախի Տէրապ կէօղիւմ իւէ
շիմտի կէօրիւյարում . եէշիւ եօլ տէնիւն եսլու քի է
քի եանընտա տէրն սու եօյաբը վար ըտը . վէ պու
եօյա եէշիւ տէն Ռախիւն սէպէպի . պէլկիր տիշիւնտէն վէ
հնթիմով թէքէօրկէլէրնտէն վէտէլէնմմիւ պիր քաշ
քէօք եէշիւյէք պուրումաբընտան տօլալ ըտը : Սէզ
քիւր խանտէլէր գուրպաղընյա տօլու ուտու . վէ խան
տէքէլէրն գըլըսընտա եսպոնի կիւլ վէ տիքէնիլ մու
էրէք վէ եսպան թու թարը պիմիւն շուպ՝ իւք պա
հար մէվիսիւնտէ գուշար եուվալարընը օրատա եա
փարար ըտը :

Պիգ բահաթ տուրմադտան հագգ էթմլիպ՝ թէ
փէմիգէ վուրան կիւնէշ շափղընըն սըճաղըղընտան թէ
շէքքի էթմք խաթըրմըղաան տախի կէշմէլ խի . վէ
օլ մահալտէ քի ծէմի քիտինաթտա պիր տէրն սու
լուգ վար ըտը . սինէքէրն վըղըլտըն ետիտու օթ
լուգ աթընտա կիւլէնէն պէօճէկէրն ճըրըլտըն պի

1. Եւրգ տէտի յիմի՝ չօճուգ սիննիւն եագըլմաղ
աշղա միւպիւլայըգ գանն էթմ . նաս պիշիւնտէ շէր
եապանայարտ աշղգ պէնիւր իօն՝ օլ ֆէքիւրէ տիր :

դէ դէ՛ք պաղլաշար բաղ : Ա՛յ զապաղաղ մարաղա
խան էյնն էանընտա պա՛թէն մղարիւր չաղաղա տայ հա
դար : արուպ՝ ա՛քէն էր/գտն էյի Դիզ սըրըմըշ, բար
մադարըմը տէյի միշ, բու պամըզ երըմըմըշ, ապա
վագիթէ Դիզ տէյի իտ : պիր Գուշ հուվաթը պուլմադ,
հոխուտ սալթ պուլաճաղոյ տէյի հիւլ'ա էթմէք՝ ին
տի Դի տէ պունարըն ճիւվէտինն պէտէյ սայրըր բաղ :
Ա՛յ գէ/ք : Ա՛յ վինճամտէն սուր զու մքէտիյի իտի : հիւ
էիմ գաղաթը վէ չաղաթըրը բաղմ. կէլ. Աքթէր վաղիս
չափուգ կէլ : Աքթին էքոէրի հուվա պուլաթոգ զանն
էիլ տիյիմիզ. չաղաթըն լքի իւշ տայը պիր եէրէ չաթ
մաղըլա արալարընտա պիր'ք Դիզ վէ նէմտէն հոչոտուապ
չամուր ուտուքտան սոնդո : դուրումուշ թոփաթ ք'ու
չէյէրի չաղաթըրը բաղ : Ապաղ տա հ'է պիր շէյ պուլաճա
տրղըմըլա տա ուանըպ՝ թուլթ հոխուտ հապան էրիյի
տէվ'րմէյէ դ'նտաթմ էտէր իտիմ. վէ անաթըն պիրա
ղընը, Առիպապ վէրիի իտիմ :

Աքթին պէն հ'շարի պիր չոճուգ ուտապ՝ չոգ կէլ
մըզ գըզճըղապը բա պիր մարաղա չըզաթըրը վէ անու աղ
լաթըրը բաղմ. նինն, Արիյի պէնի գըզաթըրը չաղա
թըրը բաղ. պէ Դաթիւր գարըճըզ էորիլիւ պիր սէս չը
գարմաթ իտէյի պ' Դիյիպ, հէյէ տուր, շիմտի պէն
սէնին հանընտ կէլ'րիմ տէր, յաթին սէս թաղլի ունի
ուլաթուրաճապը բար : Շընու տա սէյիլէյիմ քի, պուն
լաթը հէյաթմաճա կէզոնիւր իքէն նաթըլ ուտը պէլմմ.
պաղո տա Դիլիսէնն չան սէսի, վէ կ'ալ բանալընտա
ալապ հոլունտն իւզէրնտէ թէրթիպ ուտան միհրապ՝
վէ քէնիլիլիլիլի իտըլարըլա տոտանիւշ էլիլը վէ էլվան
բէրթիլիլիլիլի հախուտ պէզ բարչալարընն բէնչիլիլիլի
տէն տիչաթը ասըլմաթը վէ եէնիլիլիլիլի վէ կէլմաճիկ չէ

չէյիյլէ վէ փէյղամպեր չիչէյիյլէ տօնանմըշ եօլտը
ֆիքրիմէ կէլըր . օ արալըզ . դանն էտերսին խաֆիֆ
պիր եաղմուրտան սօնրա զուհր էտէն թօրրազ վէ չա-
յըր զօղուսու պուռնուժա վուրուր :

Պիրաղ վազըթտան սօնրա թիւթիւն վէ սիկար իջ-
մէք մէշկինի տէ պու եէշիլ եօլտա էթտիմ : լաքին պու
խաթըրմա կէլտիքճէ զիհնիմէ պիր բէրիշանիէթ կէլըր :
Ետամ ֆէնա վէ էնճամընտա պիր կիւն աղւր նէտամէ-
թինն սէպէպ օլաճազ պիր շէյէ ալըշմազ իւլէն տէ էօյ-
լէ սըզընտըյա տայանըպ թէհամիւլ էտէր մի խիշ :

ՊՕՂՄԵՆԷ ԼԵՕՆԱԿԱՆԻՒՄ

3. Իւլէկի նիկայէկի . Պայաղը պօղմաճա էօր-
սիւրիւք էն նիհայէթինտէ շիֆա պուլուր . վէ էօր-
սիւրիւք նէ գատար շէտիտ օլսա՝ ալա խասթէնին եօ-
լիւմիւնն սէպէպ օլմազ . պուռնուն մուղայիրի փէք ազ
կէօրիւմիւշ տիւր քի պու խասթէլիքտէն պիրիսի էօյ-
սիւն : Վէ պու տա հալընըզ օ վազըթ օլուր , քի ի-
քինճի տէրէճէտէ իքէն պաշղա պիր իլէթ իւսթէ կէ-
լիպ պուռնունըլա գարըշըր : Էր նէ գատար պու պէօյ-
լէ իսէ տէ՝ պու լիւթի քէնտի պաշընա պրազմազ օլ-
մազ . միւսատտէ էտէն գարար կէօրիւր : Ուղուն սիւր-
տիւքտէ , վէ էօրսիւրիւք շէտիտ օլմասըյա՝ խասթէնին
հէնուզ եէտիյի եէմէի գալըլա աիշարը աթտըրտըզ-
տա , վէ կէճէ բահաթ ույդու ույուլմատըրտա , չօ-
ճուզ զալըֆլանըր , պէնդի սօլար , գուվվէթտէն աիւ-
շէր . վէ պիր ախէր խասթէլիք իւսթէ կէլիպ ճիւլիւ

տողանալու տալանամաղ էսլիւր, քի էկեր ագտեմէն
պու էօքսիւրիւյէ թուծուլմուշ օլմայա ըսը՝ օ պիր իւ
լէթտէն էօլմէյէճէյ խտի : Խասթէլիյին տէվամընտա
սինիր սարսրմալարը կէլէյի աղըրճա տըր : Պունու տա
պիլմէք կէրէք քի, էօքսիւրի, յիւն եալմընդ զօրլամասըն
տան ագ ճիեր տամարլարընըն երթլմասը օլա պիլեր,
վէ պունունուլա՝ անֆէլէմ բիլմէնէր տէնիլէն օնուլմաղ
խասթէլիյէ պիր պաշտանկըն օլուր, տէպէլիք (դասըգ
տիւլմէք) վն մագատ տիշարը տիւլմէք տախի վուգու
օլուր :

4. Պօղմաճա Էօսիւրի-յի-ն իլմարը : Պօղմաճա
էօքսիւրիւք՝ սըթմա կիսի վէք չափուգ քէսիլի իլէթ
լէրտէն տէյիլ տիր, ալնամէթլէրինի խաֆիթլէտիպ իւ
քինճի տէրէճէսինին տէվամընը քըսայլմագ տա էլի
էյի պիր իշ տիր : Անճագ պունու տախի տէմէք ֆարգ
տըր քի մուսննիտ պիր իլէթ տիր պու, վէ պունուն
չարէսինէ հայր իլաճար տիւլիւնիւրիւլ տիւր, վէ պու
իլաճար չօղլուղըն՝ գուվվէթլի վէ թէսիլի օլնաուգ
լարընը կէոստէրիր, պիր էյի վէ թէսիլի իլաճ՝ կիրֆի
թիւրլիւ թէսիլի իլաճ տա ագ թէսիլի իլաճտան է
յի տիր : Անճագ պիր իլաճ վար տըր՝ քի խասթէ կէօր
մէյէ մահիր թապիպլէրին պագըսը պու իլէթէ մախ
սուս կիպի թուծարլար, վէ պիղիմ թէճրիւպէթիլ տա
խի՝ պունըրըն հագլը օլտուղունա պիլի իսքիաթ էթ
միշ տիր :

5. Իլլէլի մէլիւրալէն կըֆլ Էլմէլ իլլիպի :
Պօղմաճա էօքսիւրիւքտէն հըֆիգ էթմէնն էն ալնա՝ վէ
պէլքի տէ սիր թանէճիք թէրթիպի պու տուր քի,
եաղըն մահուլէրտէ պու իլէթտէն թուծուլմուշ պիւ
քիսի տուլուլտուգ տա՝ պուլաշմամաղ իչիւն օրալարտան

ստիւնը , վե իլէթտէն թուծումուը քիմէնին եւ
նրնտան ուղագ տալումալը : Անճագ պու պապտէ պիր
իւալ զուհր էտէր , քի ճէվապը փափլնալարն էմնի
էթինէ վե րահաթընա րաճի տիր : Ապիփճէ պու իլ
էթէ թուծումուը պիր չօճուգ Նահագընա ֆէնա շէ
աիր քի օնու ույուզու կիպի քէնտի ագրան ու էմա
րնտէն ալըրաւն : Անունն իչինն իգթիպա տըր պիլմէք
քի իլէթ նէ տէրէճէյէ եթիշիրտէ ախէրինէ պուլաշ
մալ օլուր : Յիէնալ օ քի՝ պու սիւալէ ճէվապ վերմք
կիւճ տիւր . վէ ազը ու խորագ պիգէ էօյէտիր քի՝
էօքսիւրիւք թէքմիէն քէսիլմէտիքճէ՝ թէնզիլ պուլ
տուգտա տախի շիւպէլի սայըւրն : Խաթթիւքտէն
հէնուղ պուլումալը չօճուգլարն սահալէրինին իշի
տիր քի քէնտի էվտալարնըն միգաճըն տոգգաթ ըյա
ֆարգ էտէրէք՝ սազընմալը տախի օնա կէօրէ թէրթիպ
էթիսիլէր :

6. Իլէ փէրէճէնին իլմարը : Եգտէմճէ տէտիք
քի իլք տէրէճէտէ պու իլէթի փէրք էթմք միւշքիւլ
վէ գապիլսիլ կիպի տիր : Արագըն մահալէրտէ պու
հիլէթ պուլունտուղունտան ալընարագ թահալին օլու
նա պիլիր քի պօղմաճա էօքսիւրիւք օլա . լաքին նէվա
զիլին տախի չօգ տէֆա զուհր էթմէսի՝ պէյլէ միւս
թագըլէն գարար վէրնէյէ մանի օլուր : Անճագ պու
հալին շիւպէլի գալմասընն հիչ պիր գարարը եօգ
տուր . զիրա պօղմաճա էօքսիւրիւք օլտուղու սահիհ
պիլինտէ տախի՝ օլ տէրէճէտէ միւսապիլմ ալան թէր
թիպ՝ առէթա նէվազիլէ դուլանըլանտան պաշգասը օ
լամալ . վէ պու թէրթիպ չօլարըն մալիւմիւ տիւր .
Արալնըլ շունա աղգգաթ էթմք լազըմ տըր , քի իլ
էթտէ իզհար օլունան շիտտէթէ կէօրէ թէրթիպի :

տախի գուլիէթի թուծմալը . հաֆիֆ օլտուղու հալ-
տէ հալընը կուսուշատըքը վէ թէսքին էտիճի իլաճլա-
րա դանաթի էթմէլի . անճագ աղըրճա օլուրսա՝ պիր
խաֆիֆ գուստուրուճու իլաճ մինասիպէթ ալըր : Կէ
վազըթ քի նէվաղիլ պու գուլիէթիճէ թերթիպէ
գարչը տուրուր տէ՛թ օլմալ , վէ ուղար , վէ պէրա-
պէրինճէ հիւմմա տախի օլուր իսէ՝ սօնու պօղմաճա
էօքսիւրիւյէ գարար վէրէճէյի ֆէհմ օլունուր : Պա-
դաթ էվիէլքի գուլանընի իլաճլարտան այրըմմալը
էօքսիւրիւք պաշլամայընճա :

7. Իսինճի Կէրէճէնի իկիարը : Իլէթ կէրէք
պիրտէն պիրէ քէնտի ալամէթի մախսուսէսինտէն օլան
շէտիտ էօքսիւրիւք իլէ պաշլասըն , կէրէք էվիէլ ատէ-
թա նէվաղիլ վէ սօնրա էօքսիւրիւք օլտուն , պիր իլաճ
պունըլարըն իքի ճինսինէ տէ ֆայտա էտէր . վէ պու սը-
րատա տըրլար կուսուշատըքը կախուտ թէսքին էտի-
ճի սըճագ իչէճէքէր : Լաքին խաթթէ չօճուգլարը զի-
ատէ իհթիմմալը կէօգէթէք իսթէր

8. Լօսսի-րի-Լո-Լօսս-ղո-նա Լալմ օլան իկը-
լիկ : Չօճուգ փէք քիւչիւք իսէ՝ էօքսիւրիւղիւ
թուծտուղունտա կաթայօր ուտու ուսա՝ անիտէ օ-
թուրամալը . կօխսա պօղուլուպ թէյէթ օլմալարը իհ-
թիմալ տըր : այագ իւսթիւնաէ իքէն թուծուլուրար-
սա՝ գօլթուգլարընա կիրիպ այագտա թուծմալը . վէ
էկէր կանընտաքիէրէ սարըմագ իստէրսէ՝ գօյ վէրմէ-
լի քի քէնտի գօլայընա կէլտիյի կիպի էթսին : Լօք-
սիւրիւք թուծտուղունտա պունտան պաշլա կափլա-
ճագ շէյ կօգ տուր :

Տէլմ օլմաճ :

ՀԱՂԱՏԻՍԵԹԻ ՄԻԻԹԻՆԵՎԻԷ

ՓԻԼԷՍՏԻՆԻ . Մեզհեպ սերպէստիեթինէ մէշ
 ղոււլ պիր դաշ քիշի՝ էսքի գեմանտա ղուհր էթմիշ վե
 սօնրա պաթմըշ վե պու ճիվարլարտա նապէտիտ ոլմուշ
 ադաթստ տենիլէն մեզհեպի եհենիտէն մէյտանա չըգարմաղա
 միւպաշիրէթ էթտիլեր , վե պունլար օթուղ քիշի գա
 տար վար տըրլար տէնիր , մէքեանլարը տա՝ Ֆիլիեմնկին
 մագարի հիւքիւմէթի օլան Հակէն շէհրի տիր : Մեզ
 քիւր մեզհեպին ուսուլի պու ումուշ քի՝ տուա վագթըն
 տա տիւննազիճէ շէյլէրանէն քիւլլիէն աղատ օլմագ պե
 հանէսիյլէ իւզերլէրինէ աղա բուպա ալմայըպ անատան
 տօղմա չըպլագ տուայէ տուրուրլար . վե պագէն տու
 այըլա քէնտի իպատէթխանէյերինտէն տիշարը չըգըպ
 սօգաղլարը կէզմէք տախի իճապ էթտիյինտէն եհեն բու
 պատըզ կէզերլէր իմիշ : Ալունլարըն պու շէքիլ հարաքէթտէ
 պուլունմալարընտան կէօրիւնիւր քի՝ ութանմագ վե հի
 ճապ տէտիքլէրի շէյին հագգընա օլան մալիւմաթլարը
 պիլիմքինէ մուղայիր՝ վե ղայէթ էքսիք օլմալը . ֆագաթ
 օնլար տէրլէր իմիշ քի՝ բուպա ինսան իճատը աղր , վե
 ինսան Ելլահտան նասըլ հարատըլմըշ ըսա՝ Ելլահըն հու
 ղուրունա էօյլէ չըգմալը : Ալունտան ղուհր էտիլէճէք
 քէօթիւլիւրէրի ապա վագիթիէ էտինմէզլէր : Ֆագաթ
 հիւքիւմէթ թարաթընտան պու մինասիպէթ սիզլէրլէրլին
 էօնիւնիւ ալմագա պիր ղայրէթ վար :

Եյնտօվէն շէհրին մահքէմէսինէ պունլարըն պէոյլէ
 չըպլագ սօգաղլարտա կէզմէյէրի վե իպատէթխանէլէ
 րիտէ ճէմ օլմալարը իչիւն շէքիւլէթ օլունտու . լաթին
 օրանըն հաքիմլէրի մեզհեպ սերպէստիեթինի առաա է

տերէք պու եէնի աղամիսդէրէ թէսահուպ սուրէթին տէ
պուլունտուգլարը իջին ֆիլէ "նկ հիւքիւմէթի վիւքե-
լաը Պրապանդ այալէթինն շիմալ գըթասընըն պէօյիւք
մահքէմէսինէ իլթիքես եթտիլէր : Պունյարըն հաքիմ
լէրի տէ՝ գանունամէլէրինին պիր գաչ պէնտինի ա-
սաս թուլթարագ՝ հեր քէս քէնտի այնընըն իճ պընճա
մինասիպ կէօրտիւյիւ իպատէթի եթմէյէ , վէ այն իճ
րասը իջին սօգապարտա տախի օլ գըլթգտա կէդմէյէ
լա խասթը վար տըր տէյիւ հիւքմ եթտի : Այիւքե-
պունա տախի գանմայըլ՝ տալա Հալէն շէհրին պէօյիւք
մէճլիսինէ գալարըլըն . վէ մարտ 18 կիւնէտիք նէ
գարար վէրիլտիյի սահա Փարիզտէ աննաչըլմըշ տէյիւ
իտի :

Սիւնի-լաի եթմէյէն շէյիւն շըգալմադ : Սիւն
դէմի Եմերիկա էօհտէսինէ տախիլ (Տիօ այալէ ի
նին Սարիէդդա շէհրինն ճիվար քէօյլէրինին պիրիտէ՝
բրօդէսթանլարըն մէթօտիդ տէնիլէն սընըթընտան պի-
րիսի ճէմաթիկհահարընտա՝ առաքնուլարըն շէյիւնկա-
րը գաչըրմադ գուվէթինին իւղէրինէ քարոզ վէրիւր իւ-
քէն տիյնէյէնլէրին պիրիսի զաթիլ օթուրտուղու եէր-
տէն քարոզիլէ տէօնիւպ տէր . շիմտիքի քարոզիլէրիմիդ
նէ իջին օնլար կիպի միւճիւկաթ եթմէյօրլար : Պունու
սիւալ էտէնին զէնսաթըլ՝ ռազը վէ իքսիր վէ ամպէրիյէ
վէ ախէր կէօնէ իջի ետփըպ սաթմա ըմըշ : Հաղըրտա
պուլունանլար պունուն մինասիպէթսիգ մահայտէ եթ-
տիյի աիւալտէն խօշանմայըլ իւղէրինէ պաղմաղա պա-
լաուրլար : Բարոշիլ ալա պօղուլմայարադ պիր ազ վա-
զըթ սէսինի քէսիպ պու սիւալի էտէնին իւղիւնէ պաղ-
աղգտան սօնրա քարոզընու իլէրիլէթմէկէ պաշտաը :

Այր գալ սանիկ կէտի . ու տտեմ էթտիյի տուալը
թէրարալաոր . քարողիչ կինէ ճիւղի սուս տուրուլ իւ-
ղիւնէ պագտը . վէ սիւալինէ ճէվալ վերմէյերէք քա-
րողունտա տէվամ էյլէտի : Եղ վագըթ սոնրա սիւալ
տէֆա թէրարալանոր իսէ՝ քարողիչ տուրուլու մա-
հալուն տշաղը էնտի . ահէտտէ եօրիւյերէք վէ լէհճէ,
սինտէ ալա խըրս կէօսթ երմէյերէք՝ կէոյա ճէվալ վեր-
մէք իչին կիպի սիւալ էտէնին եանընա կիթտի . պիր է-
լէլլէ եաղասընտան վէ օ պիր էյիլլէ պէլինտէն թու-
թուալ, « իչկիճի շէյթանը տա ճէմաթկիւհահտան պէոյ,
լէ տիշարը աթարլար » տէյերէք դափույա տագ կէօ-
թիւրիւլ տիշարըյա տողու պիր շէյ աթար կիպի
ֆրույատը վերտի . վէ իչէրի կիրիպ՝ քէմաթի էվվէլ խըրս
կէօսթերմէյերէք քարողուն գուտուրունու պիթիքտի :

Տիշարը աթարան իչկիճի բէհլիվան՝ այաղա գալգտը-
ղը կիպի բօիսէ կիտիպ քարողիչտէն շիքիայէթ էթմէյի-
լէ պիր գալվաս ալմըշ կէլմիշ . վէ ճէմաթըն ճէմա-
աթկիւհահտան չըգալըղարը վագթէ եէթիշիպ քարողիչի
թութաւրուր , տողու զապիթ հուղուրունա չըգար :
Չապիթ իքի թարաֆը տիյնէտիքտէն սոնրա քարո-
ղիչտէ գապահաթ պուլմայըպ օնու կերի եօլլատը . սիւ-
ալմըյա՝ քարողուն արաչընա կիրիպ իխթիլալէ պաիս
օլմատը իչիւն հայլը թագիր էթտիքտէն սոնրա պիր վա-
ֆիր ճէրիմէ ալմալ եօլ վերտի : « Այ- Եօր- Դիւլ-ն նամ
Եմերիկա զագէթատը պունու նագլ էթտիքտէն սոնրա
տեր : ու իչ կիճի պու թէճրիւպէտէն սոնրա՝ մէթօտիսչ
քարողիչլերին շէյթանլարը գօլմաղա դատըր օլտուղա-
լընա պիր տախի շիւալհէ էթմէտի :

Ի Լ Ա Ն

Ո՞հալ ճերմիղին իւր ատէտինն մուգատիմե-
սինտէ՝ թիւրքճէ լիսան ըլա ետփտըղըմըղն սեպէպինի
իշար էթմիշ իղ : Զայլը վագըթման պէրու չօգ մա-
հալտէն խապէր այտըգ քի թիւրքճէ օլմասը՝ հաթտա
թիւրքի լիսանըն ատէթա միւսթամէլ օլտուղու եերլէր-
տէ տախի փէք մադպուլա կէջմէմիշ , վէ հայճա իսթէր-
լէր . մատտմքի հայճա սէյլէշմէյէ ալըշմամըշ քիմսէ-
լէր տախի՝ էքսէրիսի հայճա լիսանը աննամաղա չօգ
կիւճլիւք չէքմէղլէր : Միղ հայլը վագըթ թիւրքճէ լի-
սանտա եագմաղա տէլամ էթտիք իսէ տէ՝ պու միսիւ
լիւ մաթլուպ միղէթ իմիղին քէնտի լիսանի մախսուսէսինէ
մուհապպէթի օլմանըն աշիքնար նիշանը տըր աէյիւ
պիլէքէք՝ էօնիւմիւզտէքի Յունվար 1 ատէտինտէն
պաշլայըպ իշ պու Ռ Օ Ն Ե Լ նամ ճերմիղին
իսմի տախի հայճա Ե Ր Ե Ի Ե Կ լուղէթինէ թահ-
վիիյլէ թէքմիլէն հայճա աշխարհաբար լիսանընտա ին-
շա վէ նէշր օլունաճաղը շիմտիտէն խապէր վէրիլմէսի
մինասիպ կէօրիւմիւշ տիւր :

